

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

15. Dies Maii. Experimento probatum est, Acediæ impugnationem non
declinando fugiendam, sed resistendo superandam. Cassianus. I. 10. 6.
25.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

Majus.

Tessera.

367

dum dum aliis desierit, tibi ipsi irasci: nam antequam alios lædat, se mactat. Quid vis iracunde, id est insane? Vindictâ damnum restaurare? Duo sunt mala in hoc, quod irasceris: damnum tuum, scelus alienum. Utrum horum reparare vis? Neutrum refarcis. Damnum tuum alieno non tollitur: scelus alienum tuo non deletur, provocatur potius. Ineptum igitur est remedium mali, vindicta; nullum tollit, tollenda duplicat. Prælibata hætenus, tessera fecere fidem, quam sic ut fibula claudo:

Multum deliras, diras dum surgis in iras.

15. DIES MAIL.

Experimento probatum est, Acediæ impugnationem non declinando fugiendam, sed resistendo superandam. *Cassianus. l. 10. 6. 25.*

Acedia. I.

Quod est vesti tinea, hoc est menti Acedia. Sensim, sed sine sensu, exedit spiritum, enervat spiritus robur, consumit roboris vigoré. Sicut animus ad pias functiones, non ut antea vigeat, sed totus rigeat. Homo in Dei obsequio desens, nunquam erit ipsius Regni hæres. Si non jacet in molli lecto scientia, multo minus gloria. Omnis desidiosus, sibi ipse est odiosus. Quid enim præsumet de sua charitate, qui nihil grave pro se velit sustinere? ubi amor sine auctoramento suo patientia?

Quale

Quale tibi bonum amas, qui ut consequaris æternum bonum, nolis pati momentaneum malum? O væcordem, & scordem! qui non capis, nec sapis quæ suprâ corpus sunt spiritualia, suprâ terram cœlestia, suprâ hominem divina, suprâ tempus æterna. Solum malum non admittere, non habet laudem, nisi mali abstinentiam etiam gloria boni operis consequatur. Deum non tam laudamus sermone, quàm actione. Sicut mare, & terra, & cœlum Deum non tam voce, quàm officiorum suorum vicissitudine, atque observatione laudant.

II. Uter equus utilis est, qui perpetim manet in stabulo, & saginatur avenâ, an qui ad sudorem usque exercitetur in arena? Utra navis, an quæ navigat in æquore, an quæ permanet in littore? Utra aqua, quæ fluit, an quæ stagnat? Quis gladius, qui semper clauditur vaginâ, an qui vibratur sæpè per aëra? Nonne qui sæpè è vagina exeritur, instar argenti splendet, alter rubigine squallet? Idem est in animo desidioso: illa enim in Divinis obsequiis pigredo, est quasi quædam rubigo, quæ virtutis splendorem obfuscatur. Necesse est illam rubiginem detergere nobilissima cote laboris: sine hac cote acies mentis est hebes, adeoque luxuriantem vitiorum silvam rescindere non poterit. Quod aliud est negotium hominis torpentis, quàm sedere in foro, oscitare in lecto, volutari in cœno, hære in luto? Quod si se moveat in studio, id fit in cursu, sed gradu, imò passu: spectaculum exhiberet dignius risu, quàm plausu, is qui certaturus cursu in stadio, simul cum aliis æmulis descendens, si cæteris toto pedum nisu currentibus, ipse incederet pedetentim, aut testudineo gressu.

gressu. Spectaculum sumus, quia à tota cœlesti curia spectamur: & dum spectant, quid aliud expectant, quam ut pernicissimo motu feramur per stadium, ut comprehendamus bravium, & tu hæres in carceribus, tam lentus ut curras pedibus, quam socors manibus?

III. *Similis est dilectus, electus è millibus, (a) caprea, hinnuloq; cervorum:* tū tam es dissimilis caprea, quam similis cochleæ: illa salit, hæc repit; illa rapitur per juga montium, hæc radit humile solum. (b) *Sicut ostium vertitur in cardine suo, sic piger in lectulo suo.* Ostium cūm vertitur, movetur, & non movetur. Movetur, quia vertitur; non movetur, quia semper in eodem est cardine, non dimovetur loco. Sic homo socors præstat aliqua opera, sic tamen ut perdat operam, quia operando quasi feriatur ab omni opere, dum nihil proficit, semper enim in eodem gradu hæret, peccandi occasiones non deserit, pericula non declinat, pravos affectus non moderatur, & sic cunctando amittit cuncta. Sudat dum manducat, alget dum laborat. Totus illi spiritus est paralyticus: Non potest movere manus, ut eroget elemosynas, nec pedes, ut currat per viam mandatorum Dei; nec oculos, ut suspiciat Cœlum; nec cor, ut aspiret ad Deum; nec linguam, ut loquatur magnalia Dei. Denique non potest se movere ad ullum opus, quo mereatur minimum incrementum vel gratiæ, vel gloriæ. Sic vitā agit nihil agendo, donec animam agat. Quid superest illi, qui noluit, cūm potuit, uti ad currendum pedibus, ad laborandum manibus, quam ut ligatis manibus, & pedibus

Pars II.

A a

pro-

(a) Cant. 2. (b) Prov. 26. 4.

projicitur in tenebras exteriores ? Igitur excolea-
grum, ut referas fructum. Enimverò :

Fructus non fit multus, ager si non benè cultus.

16. DIES MAIL.

Non accepimus brevem vitam, sed feci-
mus, nec inopes ejus, sed prodigi su-
mus. *Seneca de brev. vit. c. 1.*

Otium. I.

DAmna otii non obiter experi-
denda sunt, sed cum otio. Il-
lud vitam etiam ad lustra
multa, & Olympiades pro-
gatum, reddit brevem: quia otiosi vita, cum nullius
sit metiri, nullius quoque est pretii. Nam tempus o-
tiosè impendere, est temporis pretium, quod est ma-
jus omni pretio, prodigere, otium vitiosum est tri-
plex, quod tribus his punctis perstringemus. Primum
est purum otium, quod ab omni seria actione est re-
motum. Illo fruuntur, quorum animos libido effe-
minavit, qui ut in alto mari, sine gubernatore, sine
remige, omnibus ventis blandientis licentiæ ad lan-
guidam corporis oblectationem rapiuntur: qui ve-
terno languidi, ignaviâ diffuentes, quasi nati confu-
mere fruges, pigritia emolliti, & delinimentis otiosi
voluptatis, nihil boni honestique moliuntur: in risu,
in nugis, in fabellis pretiosum tempus occupant, in
continua cessatione, inertes, vitiosâ, quasi jumenta in
stercore suo computrescunt. Illi tales, quæcumque
Deus, vel natura, vel Ars aliqua illis ad obsequium
dedi-